

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 3 kr.

Felolós szerkesztő és kiadó tulajdonos
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

A gazdasági forradalom.

Mai társadalmunk nem forradalomnak, hanem évszázadok, sőt mondhatjuk évezredek fejlődésének eredménye. Midőn a francia forradalom a continensen lerombolni kezdte a középkori társadalmat, akkor egy másik, a civilizáció élén haladó államban, nevezetesen Angliában rég megindult vala az a másik nagy forradalom, melyet gazdasági forradalomnak nevezhetünk, mely azonban kiváló befolyást gyakorolt a társadalmi viszonyok alakulására és mely a tulajdonképeni felforgatója volt a régi társadalmi rendnek. Ez a forradalom még ma sincs befejezve. A találgatás és még mindig újabb és tökéletesebb gépeket talál fel, melyek mindinkább nélkülözhetővé teszik az emberi munkát. Főleg a gépek tették lehetővé a nagyban való termelést és szorították és szorítják még mindig szűkebb határok közé a kis és közép gazdaságokat. A munkát megtakarító gépekhez járultak azok a találmányok, melyek úgy szólva megszüntették a távolságokat, lehetővé tették

különösen a tömegáruknak gyors és olcsó szállítását. Ezek a találmányok halomra döntötték a nemzetgazdaságokat és létesítették a világgazdaságot.

Ez a gazdasági forradalom természetesen megszüntette a régi kiesínyes viszonyokat. A gazdasági termelést s vele együtt a vagyonosodás is óriási mérvekben növekedett. S ez a régihez képest óriási bőség elégedettebbé tette-e az embereket? Bátran mondhatjuk, hogy nem, mert a létfenntartásért való küzdelem nem hogy csökkent volna, ellenkezőleg még fokozódott részben kétségtelenül a szaporodott életigények befolyása alatt, de főleg mégis a jelen gazdasági viszonyokban határozottan megvan az az irányzat, hogy független elemek, vagy a közgazdaság nyelvén szólva a kis- és közép gazdaság, éppen úgy az ipar, mint a mezőgazdaság terén eltűnjének és a tért egészen a nagy gazdaságok, vállalatok foglalják el. Ha ez a gazdasági irány teljes kifejlődésre jutna, akkor az óriás vagyonszembe találna magát a szegénységgel, nyomorral

és inséggel, közép fokozatai általában nem léteznék, vagy legalább számba se jöhetne.

A birtokviszonyok fejlődésében, különösen ott, hol a hitbizományok alkalmas eszmópontokul szolgálnak, megvan az az irány, hogy a nagybirtokok a közép- és kisbirtokok rovására növekedjenek, a kisbirtokok pedig eltörpüljenek.

Napjainkban az életigények növekedése folytán kevésbé kell tartanunk a birtokok eltörpülésétől, sokkal inkább kell félnünk attól, hogy nagybirtokok és latifundiumok keletkeznek. A mezőgazdaságban az emberi munkát kímélő gépek csaknem oly erősen működnek, mint az iparban.

A kézműipar terén ugyálanak a viszonyok, hogy bajos lenne egész biztos megmondani, hogy melyikök nem fog a gyári iparnak áldozatul esni, vagy legalább, hogy mely ágát nem fogják a nagy vállalatok magoknak elhódítani. Az ipar terén nemcsak a gépek, hanem a gép nélkül dolgozó és fokozatosan keletkező nagy vállalatok is tönkreteszik a kis vállalatokat. A

foglalkozási statisztikában igen sokat találunk, mint önálló kis iparost feljegyezve, ki tényleg nem az, hanem csak valamilyen nagyobb vállalatnak a saját lakásán vagy műhelyében darabszámra dolgozó munkása. A szabók, cipészek, asztalosok legtöbbje ezen a módon keresi kenyerét.

A növekedő életigények létszükségletté válnak és ehhez járul a kamatláb folytonos esökkenése. Mennyivel többet kell ma összegyűjteni, hogy abból valaki öreg napjaira tisztességesen megélhessen, semmint 20 vagy csak 16 év előtt is. A kamatlábnak a folytonos hanyatlása az embereket arra kényszeríti, hogy míg csak bírják a munkát munkás életet is folytassanak.

Vegyük mindezekhez a válságokat. A múltban a gazdasági válságok csak időszakonként léptek fel. Ha a gazdasági válságok úgy szólva állandók, majd hitel, majd termelési, majd mezőgazdasági válságoknak, majd gyengébb néven majd kisebb, majd nagyobb arányokat öltenek de sulyát végelemzésében az összes, a világfor-

TÁRCZA.

Az öngyilkosság mániája.

Írta: Hevessi Ferencz.

Minden elveszett reám nézve a földön. A szeretet, a szerelem, mely a vallásnál is jobban, melegebben üdvözt. A szülőköt elfődte a sirhant; rokon, barát nekem csak névleg létezett; és a kiből mindenekfelett bízam és a kiért földi és égi jussomat szó nélkül feláldoztam volna, hűtlenül elhagyott. Ma tudtam meg, hogy nem szeret, soha nem is szeretett.

— Feleségemmé akartam tenni, drágám! — mondtam hozzá oly lágyan, oly szívből, minőre csak egy szerelmes ifju képes.

— Nagyon szép szándék! — felelte ő.

— Most atyjához megyek, hogy megkérjem kezét.

— Oda hiába fárad — szólt hangul.

— Mit mond?

— A papa azt mondta, hogy ön nem párti. Tegnap beszélt a főnökkel. Többek közt ön is szóba került. Főnöke azt mondta, hogy ön nem sokáig lesz a hivatalban.

— Áthelyeznek?

— Nem, hanem mással töltik be a helyét. A hivatalnak, melyre önt ideiglenesen kinevezték, nem felel meg.

— És ezt főnököm mondta?

— Igen, az adófelügyelő.

— Hiszen senki sem dolgozott az irodában oly szorgalmasan, oly buzgalommal, mint én.

— A főnöke ép ellenkező előterjesztést tett a pénzügyminiszteriumnál.

— És ezt a kisasszony hiszi?

— Miért ne, ha a főnöke és a papa azt mondja?

— De nem csak ez az egy állás van a világon. Keresek másikat, erős akaratom van és hiszem, hogy

találok olyat, hol nem dobnak el, mint a kiesavart ezitromot, hanem érdemem szerint megbecsülnek, — mondtam majdnem esengve.

A szép leány gunyos pillantást vetett felém és arca, melyet én a szent képekhez hasonlítottam, mintha örögi kifejezést nyert volna, midőn ezt válaszolta:

— Nincs kedvem nyomorogni. Azért megyek férjhez, hogy jóléthez jussak. Ha ön kényelmet nem biztosítja, nincs mi ok sem, hogy feleségévé legyek,

— Tehát nem szeret? — kérdeztem elhűlve.

— Azt nem mondom, de felesége csak annak lesz, ki mellett gondtalanul megélhetek. Isten áldja meg! — s ott hagyott a faképnél.

Ime, a kor realizmusa és ime gyermekeinek romlottsága!

Szeret és még sem lesz nőmmé, mert élni akar. Tehát ő is, mint a többi leány, az életnek anyagi oldalát tekinti. A szerelem rá nézve is

ködkép, árnyék csupán? Hát nines, a ki most szívből szeret, a ki nélkülözözn, kunyhóban éljen, megossza férje bánatát?

Mind e napig azt hittem, hogy van. Magamról itéltem. Én azzal, a kit szeretek, egy pusztaszigeten is el laknék, füvekkel, gyökerekkel táplálkoznék, ha szívem választottja mellettem élne. Egy mosolyáért, egy édes szaváért az égbe, vagy a föld mélyébe mennék.

Hát csalódás, csak keserv az én életem?

Mióta édes anyám emléjétől elválasztottak, a csapások sulya nyom. Egyik betegségből a másikba estem. S mikor felgyógyultam, a koporsók szögzése, a sírások jajja lett ismerősöm. És most, midőn a boldogság közepette hittem magamat, a boldogtalanság mélyébe süppedtem.

(Vége köv.)



galomba bevont nemzetgazdaságok érzik, minden ily válság számos független embert ingat meg vagy tesz örökre tönkre, de még származó munkást foszt meg hosszabb-rövidebb időre kényerétől. De még ha semmi-féle válság sincs, mindig egy egész nagy embertömeget láthatunk munka és kereset nélkül, lesve minden munkalehetőséget.

Mai gazdasági rendünknek kétségtelenül megvan az az irányzata, hogy elsöpörje a kis és közepes vagyoni független elemeket és összetömrítse a szegénységet, nyomort és inséget. Tegyük fel, hogy ez az irányzat valóban létesül és gondoljuk meg, hogy ez az élelmiszerekben való bőrség és olcsóság megszűnik és ismét érvényesül a nyersterményeket illetőleg az az irányzat, hogy az áruk folytonosan emelkedik, vagyis következnek be inséges évek, vajjon nem fog-e kitorlásra jutni a gazdasági forradalom, melyről sokan tartják, hogy szükségkép be kell következnie.

A magyar orsz.-gyűlésen ugyan csak furesa dolgok folynak le. A viszházának nyújtandó 200 ezer frtos kamat nélküli államkölesőnről folyt a tárgyalás. Szavazásra kerülőn a dolog és a kormány javaslata 2 szótöbbséggel elvetett. És most nagy az öröm az ellenzéknel, mert végrehalására sikerült a kormányt egy

kérdésben leszavazni. Pedig a nagy öröme nincs ok, mert a győzelem csak annak köszönhető, hogy a kormánypárti képviselő urak nagy része távollétével tündökölt.

Képviselő gyűlés.

Kézdivásárhely város képviselőtestülete f. hó 4-én gyűlést tartott, melynek tárgyai közül a következőket emeljük ki:

1. Olvastatik az alispáni leirat, mely szerint a kézdívasárhelyi képviselőtestületnek 6 évvel ezelőtt választott tagjai helyett törvény szerint új tagok választandók s a tiszti kar megbízatása is a f. évben lejár s így ugy a képviselő-választás, mint a tisztújítás ezen évben lesz megejtendő. Alispán a választások megajjtására a maga részéről az igazoló választmányba Csizsár József kereskedőt és ifj. Tóth István birtokos urat jelölte ki, a képviselő pedig Balogh János ellenőrt és Nagy Károly igazgatót választja meg. A képviselő bizottságba alispán Kovács János kereskedőt és Kőllönte László borkereskedőt nevezi ki, a képviselő pedig Dézsi Bálintot és Benkő Gyula képviselőket választotta meg. A választások ideje később fog kitűzteni.

2. A f. év november 1-én életbe lépett új mezőrendőri törvény értelmében a képviselőt a fizetési mezőörök számát, a határ esekély terjedelmére való tekintettel kettőben állapítja meg. A fizetést a közbirtokosság fogja megállapítani.

3. Tudomásul vétetett, hogy a városi tisztviselők és szolgák nyugdíj-szabályzata, valamint a szervezési szabályrendelet jóváhagyatott.

4. Az iskolák mellé felállítandó tanulmányi faskolák tárgyában a képviselőt úgy határozott, hogy e célra az újit iskola telket átengedi s egyuttal meghatározza, hogy

azon esetben, ha valamelyik városi tanító a kolozsvári fatenyésztési tanfolyamon részt akar venni, uti költségeit a város pénztárából fedezi.

5. A város belterületén levő hízaldák kifolyásának levezetésére szükséges esatorna mérnöki felvétele és költségvetés megkésztésére a városi tanács utasított.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök polgármester a gyűlést bezárja.

Iparos gyűlés.

A kézdívasárhelyi iparosok azon részét, mely az ezredéves országos kiállításon részt akar venni — mult vasárnap délelőtt értekezletre hívta össze megyénk főispánja. Ezen gyűlés leg több tárgya a bejelentések rendezése, vagyis a kiállítandó ipar gyártmányok iparáganként való csoportosítása volt. Megyénk főispánja, ki mint a háromszék megyei helyi bizottság elnöke, annyi lelkesültséggel vezeti a kiállítás ügyét is, személyesen akart meggyőződést szerezni arról, hogy vajjon Kézdivásárhely város virágzó és híres ipara a nagy nemzeti ünnepélyen kellőképen lesz képviselve — és az eredmény kielégítő volt, mert legjobb iparosainkat sikerült a részvételre megnyerni, s így remélhető, hogy városunk ipara jó hírnevének megfelelő helyet fog elfoglalni az ezredéves kiállításon.

A gyűlésen, az iparosokon kívül jelen voltak dr. Székely György főispáni titkár, Gábor Péter főszolgabíró, Bartók Károly polgármester, ifj. Nagy Elek a sepsiszentgyörgyi ipartestület elnöke, Dobay János rendőr-kapitány.

Elnök főispán a gyűlést fél 10 órakor megnyitván, lelkes szavakban vázolta a gyűlés célját, kifejtén, hogy e nagy iparos városnak be kell mutatnia, hogy egy ezer esztendő nem suhant el felette nyomtalanul s hogy a korral haladva, ipara erős és életképes. Örömmel látja, hogy Kézdi-

Vásárhely város polgárai felfogva a nagy nemzeti ünnepély fontosságát, készségesen jelentik ki hozzájárulásokokat. A zajos éljenzéssel fogadott beszéd után kezdetét vette a bejelentések felvétele s az erre vonatkozó ívek kitöltése. A kiállító összesen 17 csoportban vettek fel, melyek között a legnagyobb arányban az asztalos ipar szerepel. Az asztalosok nagy csoportban álltanak ki, ugymint többen együtt egy egyforma stílusban készült ebédlő berendezést, továbbá szintén többen egy székely tulipános festésű előszoba butorzatot, s ezenkívül egyesek egy-egy étszekerényt fognak kiállítani. A eszmadia ipar aránylag kevésbé lesz képviselve s csupán két egyén fog katonai bakancsokkal s eszmákkal részt venni. Ellenben a cipészek szintén több készítménnyel fogják magukat bemutatni. A kiállítandó tárgyak közt szerepel egy tűzi fecskendő is, melynek versenyképes voltáról kezeskedik azon hydrofor, melyet ugyanezen kitűnő iparostól a város nem régebben vásárolt, s mely bizonyára kiállja a budapesti hasonló gyártmányokkal a versenyt. Sajnálatlalt kell itt megemlítenünk, hogy a Kézdivásárhelyi készített uri hirtök egészen kimaradnak a versenyből, pedig bátran állíthatjuk, hogy az itt készült kocsik mérsékelt árú s tartósságuknál fogva igen versenyképesek. A felsoroltakon kívül a szűcs, agyag, szobafestő ipar mind képviselve lesznek s esetleg a híres kézdívasárhelyi spezialitás, a mézes kalács ipar is. Szóval mindent bemutatunk, a mit tudunk s mi azt hisszük, hogy nem is fogunk szégyent vallani vele. A bejelentett tárgyak osztályozása és az ívek kitöltése után elnök főispán az ülést bezárja. Ekkor Bartók Károly polgármester felállt s hálás szavakkal mondott köszönetet főispán urnak azon önzetlen jóindulatért, melyet a város és annak iparos polgárai iránt ez ügyben tanusított. Polgármester kö-

REGÉNYCSARNOK

Haida.

— A „Székelyföld” eredeti regénye. —

Írta: Hajdó Ödön.
(Folytatás.)

Fazli volt az első, ki hozzá fogott és többi társai is hozzáálltak durva tenyerükkel a feldörzsöléshez. Egy negyed órai munka meghozta az élet első jelét. A test összerándult.

Fazli oda volt az örömtől. Csak tovább, csak tovább, — kiabálta hűvvel — él, megmozdult! Alláh megsegít munkánkban! És oly buzgalommal dörzsölgette a kedves tagokat, hogy a leány csakugyan életre tért.

Ugy nyitotta föl szemeit, mintha hosszú álom után ébredne föl. Révedezve nézte a körülte forgolódotkat, de a helyzetet nem bírta felfogni. Mély sohaj tört elő kebeléből s szall egyidejűleg e kérdés hangzott el ajkairól!

— Hol van Ezra, hol van anyám?

De akkor, mintha eszébe jutott volna a közelmúlt, megrázkodott; borzongató hideg futott végig tagjain s emlékezetében mintha egész rémese-gében fölujult volna a kép, szakadozottan folytatta tovább:

— Nem, nem, az nem volt álom, ez kinos való... kedveseimet elvesztém... Mondjátok hol van anyám, hol van Ezra? — kiáltá erőteljesebb hangon.

Mire Fazli véghetetlen gyöngédséggel adta értésére, hogy azok biztosan beleveszték a hullámokba, miután őt is a szerencsés véletlen vezette csónakukhoz, s im most mentve van.

Könye kiesordult a fájdalomtól, erőt vett szívében a gyöngeség s összeroskadt. Oda hullt egyenesen Fazli karjai közé, ki mintha elkészülve lett volna a beálló gyöngeségre, ki-méletesen fogta fel karjaival.

— Hol vagyunk? — kérde a leány kibontakozni igyekeztén Fazli ölelő karjai közül.

— Nem tudjuk edesem — suttogta Fazli bizalmasan s hevesebben karolva át — be kell várnunk a reggelt, hogy tájékozhatassuk magunkat. Különb az azt hiszem eddigi megfigyeléseim alapján, hogy Afrika partjára vettünk.

— Mit fogunk tenni, ha úgy van? Nincs közelben város, falu vagy valamely tanya?

— Mint említém, csak reggel adhatok felvilágosítást — mondá Fazli — mert ily koromsötétben e helyhez vagyunk kötve. Itt kell bevárnunk a reggelt s addig te szép huri, kit

megmentettelek az életnek, nyugodj, pihenj. Fáj, hogy nem adhatok read száraz ruhát, majd szétreped a szívem, hogy nem takargathatom be habbermetedet puha vánkosok közé, de meríts erőt, hisz a közel jövőben körülveszlek minden kényelemmel, mert te enyém vagy, nekem adott Allah, s el nem választ téled csak halálom pereztén.

— Ugy, ugy, kedves gyönyörűségem — beszélt tovább a leányhoz, kit a kimerültség ezalatt elaltatott — pénzem van, gazdag vagyok s oly boldogok leszünk, hogy megirigylhetik az égiek.

— Mily kedves lesz — szötte tovább — ha anyagi arczod kebelemre hajtod édes otthonunkban. Igen, a mint megálmodám úgy lesz! Még a szellőtől is megvédelek, Ember kaján szeme nem fogja látni arczod, mert a gyönyörök csak nekem teremtvék. Hozzám hajlik majd édes ajkad, ugy mint én most föléd s esőködken megnyílik a meny nekem, honnan Allához nem kívánczom.

— Kapitány! — szólott most egyik társa hátulról felé hajolva — te érzelepsz, de hagyd most abba, mert rosszat gyanítok. Tedd le e nőt és figyelj!

Fazli megrémült.

— Mi az? — kérde gyorsan letéve a leányt öléből és talpra ugorva.

— Jer és figyelj — ismétlé az előbbi s azzal oda vonta a kissé távolabb ülő társakhoz.

Azok mindenike ott feküdt a homokon, fülüket a földhöz szorítva és hallgatózni látsának.

Fazli nem érté.

— Feküdj le csak kapitányom a földre és hallgatódzál — mondá most társa — bizonyosan hallani fogod a dobogást, melyet mióta a szél elcsendesedett egyre hallunk és pedig közeledőleg.

Fazli engedett a felhívásnak s miután egy ideig hallgatódzott a földön, azon föltevésének adott kifejezést, hogy azok nyargaló lovaktól származhatnak, a melyben ő nem veszélyt, hanem segítséget lát.

— Nem hagyhatja el Alláh az ő hű fiait akkor, — szólott vigasztalólag társaihoz — midőn a halál örvényéből kiragadta. Avagy miért taszítana újabb veszélybe?

— Bizzál csak jó kapitányom, de mi félünk s azért nagyon jó lesz, ha nem várjuk be itt a közeledőket, hanem gyorsan csónakunkba szállunk s addig ezirkálunk a part körül, míg a sejtett veszély elvonul. A hullámverődés már ugy sem nagy s esélyességünk: óvatosságra int, mert nem ismerjük ellenségeket vagy barátokat hoz-e a hallott dobogás.

(Folytatás következik)

szőnő szavai ismét alkalmat nyújtottak, hogy főispán ur a legőszintebb jóindulatát a város ügyei iránt újlag kifejezhesse, kijelentvén, hogy bármikor és bármily közügyben vegye igénybe a város az ő segélyét, azt ő mindig a legszívesebben megteszi, s mindig örömmel megjelenik a város falai között, ha tudja, hogy bármily jó ügynek az ő megjelenése segélyére lehet.

A mai gyűlés, mely a közel jövőben nagy eredményeket fog előidézni, a főispán életésével ért véget.

O.

Gőzfürdők.

A kézdívasárhelyi takarékpénztár által létesített gőzfürdő már egészen készen van s a napokban át fog adni a közhasználatnak. A kész épületet pompás modern berendezéssel, naponként sokan látogatják és senki sem távozik el onnan a nélkül, hogy valami jót ne kívánna magában azoknak, kiknek eszébe ez a derék eszme megfogant, az intézetnek, mely az eszme megvalósítását pénzadózattal lehetővé tette s végre azoknak, kik ritka erélyvel és buzgósággal az építést és berendezést végrehajtották. És a sokoldalú elismerést mindhárom tényező megérdemli, mert közérővel egy az egész megyére kiterjedő üdvös és igen fontos intézményt teremtettek igen rövid alatt. A múlt tavaszon indult meg az építkezés és az építették ezer anyag és munkás mizériákkal vitézül megküzdve, soha sem csüggedve, mindig munkálkodva, elérték azt, hogy még ez évben megnyíljon a fürdő. A nagy közönség, mely állandó érdeklődéssel kísérte az építkezés folyamatát, őszinte elismeréssel van tele derék pénztintézetünk iránt, mely felesleges pénzt egy nagy hasznot nem hajtó, de egy egész vidék régi óhajának megfelelő észlára fordította.

A közönség tájékoztatása végett a fürdő sorrendet és árszabályait következőkben ismertetjük:

Egy gőzfürdő nők részére szerdán és pénteken délelőtt 6—12 óráig 50 kr.

Egy gőzfürdő urak részére kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap d. e. 6—12-ig 50 kr.

Egy olesó gőzfürdő nők részére hétfőn délelőtt 6—12-ig 30 kr.

Egy olesó gőzfürdő urak részére vasárnap délután 2—5 óráig 30 kr.

Egy gőzfürdő gyermekek részére 30 kr.

Tükörfürdő nőknek kedden, csütörtökön, szombaton délután 2—5-ig 25 kr, uraknak szerdán és pénteken délután 2—5 óráig 25 kr.

Porezellánkádfürdő mindennap d. e. és délután úgy az urak, mint nők részére 45 kr.

Kőkádfürdő mindennap délelőtt és délután úgy az urak, mint nők részére 35 kr.

Tükörfürdő gyermekek, tanulók, katonák (őrmestertől lefelé), kereskedő és iparos tanonczok részére (kötény és kendővel) 15 kr.

Bérletjegyek árai, melyek e-ak is a takarékpénztár pénztáránál kaphatók: 12 darab gőzfürdő jegy 5 ft.

12 darab porezellánkádfürdő jegy 4 ft 50 kr.

12 darab kőkádfürdő jegy 3 ft 50 kr.

12 drb tükörfürdő jegy 2 ft 50 kr.

Mindazon t. olvasóinkat, kik előfizetésükkel még hátralékban vannak, kérjük annak haladéktalan befizetésére.

Ujdonságok.

— **Milleniumbál.** A kézdívasárhelyi ifjuság az 1896. évi ezredéves országos kiállításon részt venni akaró kézdívasárhelyi iparosok költségeinek fedezésére f. hó 1-én táncvizigalmat rendezett, mely úgy anyagi, mint erkölcsi szempontból igen jól sikerült. Az iparos ifjuság színe-java jelent meg a mulatságon s különösen a szép nem volt nagy számban és szépségben képviselve. A sok kedves úde arez, a legjobb kedvtől élénkitve, egy bájos mosolygó képet nyújtott, úgy, hogy hölgyközönségünk — ámbár a polgári osztályból telt ki — bármely elite-ből női közönségével a versenyt bátran kiállhatta. Emelte a bál fényét, hogy megyénk szeretett főispánja személyes jelenlétével tisztelte meg e bált, ezáltal is újabb jelét adván annak, hogy minden jó ügy iránt, legyen az kicsiny, vagy nagy, melegen érdeklődik, s hogy a kézdívasárhelyi ifjuság szívére törekvéseit elősegíteni és támogatni óhajta. Főispán ur kíséretében voltak dr. Székely György főispáni titkár, Gábor Péter főszolgabíró, Bartók Károly polgármester, ifj. Nagy Elek a sepsiszentgyörgyi ipartestület elnöke, kiket mindannyian a szép, hazafias észl iránt való meleg érdeklődés hozott össze. A millenium-alapra rendezett első bál, melyet még 2 másik fog követni — igen szépen sikerült, minek legékebben szóló bizonyítéka az, hogy 150 ft 74 kr tiszta jövedelmet hozott az alapnak. Mi azt hisszük, hogy a kézdívasárhelyi iparosok érzelmeit tolmácsoljuk midőn a rendezőbizottságnak a buzgalomért s főispán urnak s többi illusztris vendégeinknek a szíves megjelensért hálás köszönetet mondunk.

Az első bál sikere remélni enged, hogy második mulatságunk, hasonló, vagy tán nagyobb sikert fog felmutatni s így alapunk eléri a kívánt mértéket.

Felülfizettek az estélyen: méltóságos Potsa József főispán 8 korona 50 fillér, Dobay János rendőrkapitány 6 korona, dr. Székely György főispáni titkár, Nagy Elek ipartestületi elnök 4 korona 50 fillér, mélt. Gillyén Árpád es. és kir. kamarás, Hajdó Ödön állatorvos 4—4 korona, Gábor Péter főszolgabíró 2 korona 50 fillér. (Folyt. köv.)

— **Tanítók figyelmébe.** Gertyánfy István, a m. kir. áll. paedagogium igazgatója 1000 frtot helyezett el a magyarországi tanítók Eötvös-alapjának oly ezéblől, hogy az alapítvány 50 ft kamatja olyan tanítók és tanítónők segélyezésére fordíttassék, kiket az Emke igazgatóválasztmánya saját ezéblől szempontjából arra kiválóan érdemesnek talál. Erre az Emke most pályázatot

hirdet decz. 10-ig terjedő záros határidővel. Pályázhatnak olyan tanítók és tanítónők, kik az Eötvös-alapnak legalább 5 év óta tagjai.

— **Gőzfürdő.** A kézdívasárhelyi takarékpénztár által épített díszes gőzfürdő f. hó 9-én adatik át a forgalomnak. További tájékozást külön ezikkünk nyújt.

— **A millenium-alap** bárendező bizottsága elhatározta, hogy a karácson harmadik napjára tervezett bálját husvétkor fogja megtartani, mivel ugyanazon közönséget, mely csak most áldozott e szép hazafias észlra, ismét igénybe venni nem tartotta ezélszerűnek. Ellenben a farsangra tervezett álarozos bált meg fogja tartani.

— **Tűz.** Kedden virradólag, úgy 4-óra felé tűz volt Kovásznán. A károsult vajnafalvi Butyka Imre volt kinek 9 bivala, 1 lova égett ben az istállóban, s azon kívül a falu bikája is. Csak egy lovat lehetett megmenteni marhaállományából. A kár elég nagy.

— **A himlő** Kovásznán még mindig beszéltet magáról. Most, hogy a hó leesett, ujult erővel tört ki úgy látszik, mert hétfőn a leányiskolát is be kellett zárni. A ragályos betegség nagy körben kiterjedt. A közs. fiu iskola növendékei még osztályba járnak, mert azok közt nem terjedt el a himlő. A ki beteg volt is, már meggyógyult.

— **Kovácsna község** községéhez az az impozáns látványt nyújtó épületmár adatatottrendeltesének. Vég-re-valahára egy régi óhaj valósult meg. Van már díszes faluháza ott.

— **Műszínház.** Folyó hó 5-én tartották meg az első előadást a báb-színházban középszámu közönség előtt. A műsor legérdekesebb pontja Ali Ben Zaida török bűvésznő produkciója volt. A bábjátékok a gépezet nagy zaju működése és a díszletek izléstelen berendezése miatt hatástalanok voltak. Az előadást jól sikerült ködfátyolképek zárták be.

— **Lapunk** egyik számában közöltük volt, hogy Soósmezőn Pál János pénzügyőr ismeretlen tettes által szolgálat közben az erdőn életveszélyesen megsebesített. Mint tudósítónk írja, kiderült, hogy nevezett pénzügyőr nem ismeretlen tettes által lett megsebesítve, hanem társával, kivel szolgálatban volt, megittasodtak, összeverekedtek s úgy történt, hogy a két hős fináncz kardot rántott. A párbaj vége az lett, hogy már nevezett pénzügyőr fején súlyos vágást kapott. Később az el lenfelek kiegyezve, közösen abban állapodtak meg, hogy a dolgot eltitkolják s az esetet oly színben adják elő, mintha az a hivatalos szolgálati buzgóság következménye lett volna.

Apróságok.

Szerelem. Kérdik a kis Alma komteszszétől:

— Hisz a szerelemben?

— Esküvőm előtt hittem benne.

— És most?

— Most úgy hiszek benne, mint az Istenben. Mondták nekem, hogy létezik, de soha sem láttam.

Félreértés. Egy vidéki orvos a Rókus kórház igazgatójával, Müller dr.-al a vidékről felszállított sa kórházban ápolt betegekről beszélget.

— Ah, kiált fel Müller dr. egy-

szerre, ha minden vidéki orvos olyan volna mint ön, úgy becsukhatnak a kórházunkat:

— () kérem — tiltakozik a vidéki orvos szerényen.

— Igen, igen... és még egy temetőt kellene állítanunk.

Ügyvéd és vádlott.

Nem állhatta már meg a gonosztevő, hogy a tárgyalásról kijövet oda ne furakodjék védőjéhez, kinek ékes védbeszédével sikerült felmentetnie védenézét.

Aztán mondja csak ügyvéd ur, hiszi-e mindazt, a mit rólam beszében elmondott?

Tökéletesen.

No, én nem.

A hős büszkesége. Luxembourg tábornagynak elmondták, hogy az orangei herczeg puposnak szokta mondani.

— Honnan tudja, hogy pupos vagyok? kérdi büszkén a tábornagy. Hiszen sohasem látott hátulról.

A szubordináció.

— Lásna nagysád — szólal meg a társaságban egy fiatal hadnagy — az igazán nagyon szép nagysádtól, hogy csak katonatiszthez akar nőül menni. De mondja csak, ha szabad kérdenem, miért vonzódik inkább a tisztkehez?

— Hja, tudja, mert azok már hozzá vannak szokva a szubordinációhoz.

A kaszárnnyában.

Örmester ur Turós örömmel legelteti szemeit a legénységen, a mint a manóverről épen a kaszárnnyába rúkol be a század.

— Fiuk, jól csináltátok. Az ezredes ur megdícsért s megparancsolta, hogy jutalmul holnap a század fronttal a hentesbolt felé fog felállani.

Enyhítő körülmény.

— Barátom, mondd csak meg igazán, mi ok vezet arra, hogy e leányt nőül vedd?

— Szeretem.

— Bocssám meg, ez minden esetben enyhítő körülmény, de még nem ok.

Hasznos tudnivalók.

Hogy az ezüst evő-eszköz egészen új kinézésű legyen, valami edényben tegyünk a tűzhöz egyenlő mennyiségben vizet, sót, timsót és borkövet, helyezzük ezen keverékbe az ezüst eszközt s forraljuk föl a keveréket, azután pedig vegyük ki az eszközt s puha ronggyal dörzsöljük szárazra.

Hogy segethetünk a berózsódott csavaron? Sokszor annyira berózsódodik a vascsavar, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel sem sikerül megmozdítani. A megmozdításnak pedig igen egyszerű és könnyű módja van; az nevezetesen, hogy a rozsdás csavart beitatjuk petróleummal, vagy terpentinnel, azután pedig megmelegítjük, mire könnyen megmozdul és szétesavarható lesz.

Ablak-üveg tisztítása. Az ablak-üveg tábláit ragyogó tisztaságúvá tehetjük, ha előbb megdörzsöljük denaturált szesze áztatott szivacsosál, azután pedig puha bőrdarabbal. Ezen egyszerű mód segélyével mindenféle folt és homályos pont eltűnik az üvegről és karcokból sem fognak rajta mutatkozni, mint a krétaporrall való tisztogatás után.

Hirdetések.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltarthatnak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, amely valamennyi országban osztatlan dicsőreget talált, és mindnyájuk által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kéréndő és minden egyes szekrény Horgony-gyárijegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron — a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak. —



Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondűző, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmaznak. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal” ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. céssz. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.
Wien, I. Nibelungengasse 4. Rudolstadt, Nürnberg, Offen, Rotterdam, London E.C., New-York.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és ártótlóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: éhvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyu felbőgőgés, hasmenés, gyomorgörés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, under és hányás, gyomorgörés, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott gyomortúlterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbeteg és hamorholádáknál.

Említett bajoknál a **Mária-czelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:



Török József gyógyszer-tára
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessenek megtekinteni! Csak oly cseppeket tessenek elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”

kapható: KOVÁCS FERENCZ gyógyszerésznél.

BODOKI.

MATILD-FORRÁS

különösen kötött szénsavban és szénsavas natriumban rendkívül gazdag

kristálytiszt, égvényes vasas savanyúviz.

Elsőrangú acél-forrás!

A világhatalomban legfelsősebb, legolcsóbb és legegészségesebb — megfelelő szakértelemmel természetüen kezelt — a maga nemében páratlan savanyúviz.

Legfelségesebb borviz!

A gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknél és női bántalmaknál páratlan hatású gyógy-ital!

Egy literes üveg víz ára üvegcseréléssel 4 krajczár

Kapható:

Kézdi-Vásárhelyt **Kupán József** urnál főraktáron, továbbá minden ásványvíz kereskedésben és vendéglőkben.

Tisztelettel **GYÖRGY JÓZSEF** a forrás kezelője.
(Háromszékmegye) **BODOK** (Háromszékmegye)

38

M. kir. államvasutak.

MENETREND.

Keleti vonal.

Érvényes 1894. május 1-től.

PREDEÁL—NAGYVÁRAD.

Érvényes 1894. május 1-től.

Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	regg. 5.08	este 7.43	d. u. 2.45	Medgyes	regg. 10.55	éjjel 12.45	
Botfalva	5.39	8.07		Kis-Kapus (vend., elág. Szab. felé) (érk.)	11.14	1.00	
Földvár	5.58	8.23		(ind.)	11.29	1.18	
Magyarós	6.17	8.43		Tövis (vend., elágazás Arad felé) (érk.)	d. u. 1.10	2.49	este 7.59
Apáca	6.35	8.57		(ind.)	1.45	3.42	
Kőpecz	6.54	9.16		Nagy-Enyed	ind.	2.11	4.02
Agostonfalva	7.01	9.22		Kocsárd (vend., elágazás Maros- (érk.)	2.56	4.35	
Alsó-Rákos	7.18	9.38		Vásárhely felé)	(ind.)	3.06	4.47
Homoród	7.45	10.02		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk.)	3.43	5.15
Kacza	8.02	10.15		(ind.)	3.53	5.21	
Bene	8.23	10.36		Kolozsvár (vendéglő)	(érk.)	5.45	regg. 6.47 10.45
Erked	8.43	10.51		(ind.)	este 6.14	7.30	11.01
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	9.12	11.16		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk.)	10.44	11.41
Szegesvár (vendéglő)	9.35	11.32		(ind.)	11.04	d. u. 12.23	2.18
	9.42	11.39		Budapest	regg. 7.00	este 8.15	regg. 7.25

Expresz-vonat ind. 5 óra 14 p. reggel. Aradon át Brassóból ind. 10 óra 26 p. este, Budapestre ék. 1 26 p., a gyorsvonat d. u. 2 óra 19 perczkor.

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel	4.00	délután 10.30	délután 2.45	Brassó	ind. reggel	4.50	reggel 8.50	délután 3.10
Imecsfalva		4.17	10.43	3.02	Szász-Hermány		5.09	9.09	3.25
Páva-Zabola		4.34	10.56	3.19	Prázmár		5.35	9.33	3.43
Kovácsna		4.45	11.13	3.51	Kökös		5.50	9.46	3.54
Barátos		5.18	11.29	4.16	Uzon		6.07	10.03	4.05
Nagy-Borosnyó		5.35	11.42	4.35	Kilyen		6.23	10.18	4.17
Eresztvény		5.55	11.59	4.56	Sepsi-Szentgyörgy		6.49	10.46	4.35
Sepsi-Szentgyörgy		6.35	d. u. 12.29	5.36	Eresztvény		7.16	11.14	4.57
Kilyen		6.45	12.37	5.46	Nagy-Borosnyó		7.37	11.41	5.14
Uzon		7.00	12.50	6.02	Barátos		8.06	12.10	5.35
Kökös		1.14	1.00	6.15	Kovácsna		8.33	12.40	5.55
Prázmár		7.41	1.20	6.42	Páva-Zabola		8.46	12.50	6.06
Szász-Hermány		8.01	1.36	7.02	Imecsfalva		9.01	1.08	6.18
Brassó	érk.	8.19	1.50	7.20	Kézdi-Vásárhely	érk.	9.19	1.26	este 6.32

Kézdi-Vásárhely ifj. Janesó Mózes könyvmdája.